

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัลวะ

วิชาชีพการพยาบาล ได้มีการดำเนินการเพื่อให้ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพมาเป็นเวลานาน เนื่องจากมีหลักสาขาวิชาถูกต้องถูกสากล ว่าถึงการพยาบาลว่ามีลักษณะกึ่งวิชาชีพ(semi-profession) เพราะเป็นการปฏิบัติงานที่ใช้ความชำนาญมากกว่าการคิดวิเคราะห์ ดังนั้นพยาบาลจึงต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของพยาบาลที่เป็นการปฏิบัติด้วยทักษะทางปัญญาและควบคู่กับทักษะทางเทคนิค เพื่อตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน รวมทั้งเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นวิชาชีพขึ้น โดยเฟลกเนอร์ (Flexner, 1910 cited in Castledine, 1998) ซึ่งศึกษาลักษณะความเป็นวิชาชีพว่า ประกอบไปด้วยการใช้สติปัญญาขั้นสูงในการปฏิบัติงาน มีองค์ความรู้เป็นของตนเอง มีทักษะและทฤษฎีที่สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีการพัฒนากระบวนการของการศึกษาวิชาชีพ และสามารถนำไปสอน他人 ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา อาจารย์ หรือบุคลากรในสังคม ต่อจากนั้นก็มีนักวิชาการอีกหลายท่านที่ศึกษาถึงความเป็นวิชาชีพการพยาบาล เพื่อให้วิชาชีพเป็นที่ยอมรับของสังคม

ความเป็นวิชาชีพ (professionalism) เป็นการแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะของวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งประกอบด้วยทั้งคุณภาพ คุณลักษณะ วิธีการ หรือการปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพ (Miller, 1985) ส่วนวิชาชีพการพยาบาล ถือว่าเป็นวิชาชีพได้เนื่องจากการจัดการศึกษาพยาบาล เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยมีองค์ความรู้หรือมีศาสตร์ทางการพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลมีการแสดงพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือรักษาความเป็นวิชาชีพให้ประจักษ์แก่สาธารณชน ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านทฤษฎี ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการพัฒนาสมรรถนะของตนเอง และการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการวิจัย ด้านการมีอิสระในการปกครองตนเอง ด้านการมีส่วนร่วมกับองค์กรวิชาชีพ ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ และการสื่อสาร และด้านการยึดมั่นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ (Miller, 1988) ความเป็นวิชาชีพของพยาบาลมีความสำคัญทั้งต่อผู้รับบริการ ต่อพยาบาลและ

ต่อวิชาชีพ โดยผู้รับบริการจะได้รับการปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพเนื่องจากผู้ประกอบวิชาชีพ ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้การพยาบาลที่ครอบคลุมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ นอกเหนือนักพยาบาลได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลและนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้จะทำให้เกิดประโยชน์และการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ทำให้เกิดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน มีความคิดสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังทำให้ผู้รับบริการ ครอบครัว ชุมชน และบุคลากรในทีมสุขภาพยอมรับในวิชาชีพการพยาบาล

จากการศึกษาของ มิลเลอร์ ออดัมส์ และเบค (Miller, Adams, & Beck, 1993, 1996) พนว่าความเป็นวิชาชีพของพยาบาลในประเทศไทยและอเมริกา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ เช่น เดียวกับการศึกษาของกัญญา โถท่าโรง (2541) เกี่ยวกับความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลราษฎรเชียงใหม่ ที่พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยความเป็นวิชาชีพอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งกัญญา โถท่าโรง (2541) ได้ให้ข้อสังเกตว่าอาจจะเนื่องมาจากการแสดงออกของความเป็นวิชาชีพ การที่พยาบาลวิชาชีพไม่แสดงความเป็นวิชาชีพตามที่ควรจะเป็นนั้น อาจทำให้การให้การพยาบาลไม่มีคุณภาพตามที่ควรจะเป็นรวมทั้งอาจจะส่งผลให้สังคมไม่ยอมรับคุณค่าของวิชาชีพการพยาบาล ว่าเป็นวิชาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคม หรือไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนทำให้ภาพลักษณ์ของวิชาชีพในสายตาของสังคมเป็นไปในทางลบได้ (Miller, 1988) ในทางตรงกันข้ามหากพยาบาล มีความเป็นวิชาชีพและให้การพยาบาลที่มีคุณภาพแล้วก็จะทำให้เกิดคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อ ทั้งตนเองและสังคม รวมทั้งได้รับการยอมรับและทำให้สามารถปฏิบัติงานอย่างอิสระ ทำให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่น ไว้วางใจทั้งในด้านความรู้ ความสามารถของพยาบาล ส่งผลต่อภาพลักษณ์ ของวิชาชีพในทางที่ดี รวมทั้งมีอิทธิพลต่อการยกระดับสถานภาพของวิชาชีพได้อีกด้วย (Catalano, 1996; Moloney, 1986)

จากการสังเกตและสอบถามความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลทั่วไป เขต 8 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับความเป็นวิชาชีพ พนว่าพยาบาลมีการแสดงออกของความเป็นวิชาชีพในด้านต่างๆ เช่น ด้านทฤษฎี พยาบาลสามารถแสดงออกโดยการใช้กระบวนการพยาบาล ในการปฏิบัติงานพนว่ามีการใช้กระบวนการพยาบาลเพียงบางครั้ง สำหรับบางสูญญ์บริการหรือบางแห่งใช้ไม่ครบถ้วนตอน หรือสถานบริการพยาบาลบางแห่งพบว่าไม่มีการใช้กระบวนการพยาบาลในการให้การพยาบาล โดยให้เหตุผลว่าจำนวนผู้รับบริการมีมากไม่สามารถจะทำได้หรือไม่มีเวลา เพราะการใช้กระบวนการพยาบาลนั้นต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก ซึ่งแสดงถึงความไม่เข้าใจในการนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ สำหรับด้านการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งของความเป็นวิชาชีพนั้น พนบฯในโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีเพียงร้อยละ 1.40 ส่วนด้านการเผยแพร่ผลงานและการสื่อสารนั้นพบว่าร้อยละ 1.40 มีการเขียนผลงานด้านวิชาการ บทความ และงานวิจัย (ฝ่ายการพยาบาล, 2542) ในด้านการมีอิสระในการปักกรองตนเองได้แก่การประเมินตนเอง การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน และการเป็นคณะกรรมการต่างๆจะมีส่วนร่วมน้อยเนื่องจากคณะกรรมการต่างๆของกลุ่มงาน การพยาบาลส่วนใหญ่จะเป็นระดับหัวหน้าและรองหัวหน้าเป็นส่วนใหญ่ ในด้านการมีส่วนร่วมกับองค์กรวิชาชีพนั้น พนบฯพยาบาลวิชาชีพเป็นสมาชิกสมาคมพยาบาลเพียงร้อยละ 53.33 (ฝ่ายการพยาบาล, 2542) ส่วนการพัฒนาสมรรถนะของตนเองและการศึกษาต่อเนื่องนั้นมีการเข้าอบรมเชิงพาณิชและศึกษาต่อของพยาบาลวิชาชีพร้อยละ 3.52 (ฝ่ายการพยาบาล, 2542) ซึ่งสภาพเหล่านี้อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาวิชาชีพได้ นอกจากนั้นโรงพยาบาลทั่วไปเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานสำหรับนักศึกษาพยาบาลในการฝึกปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจำเป็นจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการเรียนรู้ในขณะที่ฝึกปฏิบัติและปฏิบัติตามเพื่อแสดงถึงความเป็นวิชาชีพการพยาบาลภายหลังจากการศึกษาไปแล้วซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาวิชาชีพ

จากการศึกษาของเลวิน (Lewin, 1930 อ้างในสมยศ นารีการ, 2539) พบว่าพฤติกรรมของบุคคลจะขึ้นอยู่กับบุคลิกหรือลักษณะส่วนบุคคลและสภาพสิ่งแวดล้อม และจากการศึกษาของกัญญา โอดท่าโรง (2541) พบว่าพฤติกรรมความเป็นวิชาชีพของพยาบาลจะสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง และระดับการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวอาจจะนำไปสู่การอธิบายว่าพฤติกรรมความเป็นวิชาชีพของบุคคลอาจจะขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลและสภาพสิ่งแวดล้อมขององค์การ โดยสภาพแวดล้อมขององค์การหรืออาจจะเรียกว่า บรรยากาศองค์การ (organizational climate) ซึ่งหมายถึง ลักษณะสิ่งแวดล้อมขององค์การ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อบุคคลในองค์การ โคตเตอร์ (Kotter, 1978) พบว่าองค์ประกอบของบรรยากาศองค์การประกอบด้วย กระบวนการสำคัญขององค์การ (key organization processes) สิ่งแวดล้อมภายนอก (the external environment) บุคลากรและทรัพย์สินอื่น (employees and other tangible assets) การจัดองค์การอย่างเป็นทางการ (formal organization arrangement) ระบบสังคมภายใน (the internal social system) เทคโนโลยีขององค์การ (the organization technology) และการรวมปัจจัยสำคัญ (the dominant coalition) องค์ประกอบเหล่านี้อาจจะมีส่วนที่จะทำให้บุคลากรในองค์กรมีความเป็นวิชาชีพมากขึ้นหรือน้อยลงได้

โรงพยาบาลทั่วไปเขต 8 มีหน้าที่ในการให้การบริการตรวจวินิจฉัย รักษาและพื้นฟูสภาพ ทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก บริการส่งเสริมสุขภาพในด้านต่างๆ บริการชั้นสูตรสาธารณสุข

ทั้งในโรงพยาบาลและหน่วยงานบริการด้านสาธารณสุข สนับสนุนให้การศึกษา การอบรม การวิจัยแก่บุคลากรในหน่วยงาน รวมรวมสถิติข้อมูลต่างๆและจัดทำเป็นรายงานเสนอศูนย์ข้อมูล ข่าวสารสาธารณสุขจังหวัด และศูนย์ข้อมูลข่าวสารสาธารณสุขกลาง ให้การสนับสนุนแก่ โรงพยาบาลลหุมชน ดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานในเขตเมือง และดำเนินงานตามที่ได้รับ มอบหมาย บรรยายการโรงพยาบาลทั่วไปนี้ โครงสร้างองค์การในโรงพยาบาล มีลักษณะซับซ้อน มีการกำหนดลักษณะงาน อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคคลในแต่ละตำแหน่ง ไว้อย่าง ชัดเจน แต่เนื่องจากมีลักษณะการบริหารแบบระบบราชการ ทำให้ต้องปฏิบัติตามโดยการยึดถ่าย การบังคับบัญชา ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่บังคับและเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้บางครั้งเกิด อุปสรรคในการปฏิบัติตาม การดำเนินงานล่าช้า ในกรณีติดต่อสื่อสารนั้นจะพบว่าเป็นการสื่อสาร จากเบื้องบนสู่เบื้องล่างเป็นส่วนใหญ่ และเป็นไปตามสายการบังคับบัญชา ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา นาน ทำให้มีโอกาสผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนในการสื่อสาร ได้มาก การพิจารณาและกระบวนการ ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เช่น การพิจารณาความคิดความชอบ การให้รางวัล การจัดสวัสดิการ หรือ การสนับสนุนในด้านต่างๆจะขึ้นอยู่กับนโยบายและผู้บริหาร โรงพยาบาลหรือคณะกรรมการต่างๆที่ เกี่ยวข้องในด้านนั้นๆ นอกจากนี้ภาวะเศรษฐกิจโลกตัวของประเทศชักดันให้ผู้รับบริการเข้ามา รับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 12.34 (โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราช, 2542) เนื่องจากราค่ารักษาพยาบาลต่ำกว่าโรงพยาบาลเอกชน ทำให้ภาระงานเพิ่มมาก ขึ้น โดยที่จำนวนบุคลากรที่ให้บริการยังคงเดิมซึ่งอาจทำให้บุคลากรเหนื่อยหน่ายในการทำงานได้ ส่งผลให้การปฏิบัติตามไม่เป็นตามที่ผู้รับบริการคาดหวังไว้ อาจทำให้ภาพลักษณ์ของโรงพยาบาล ไม่เป็นที่ไว้วางใจและเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ (คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาการส า นักงานสุขภาพบัญชี 8, 2539) และการที่บุคลากรปฏิบัติตามคงเดิมแต่งานมากขึ้นอาจทำให้บุคลากรมี ส่วนร่วมกับองค์กรต่างๆอย่าง ส่วนการได้รับเงินงบประมาณการสนับสนุนในการบริหารจัดการ ในโรงพยาบาลนั้นได้รับน้อยลงกว่าเดิมจากการที่งบประมาณกระทรวงสาธารณสุขลดลงจาก 59,920.9 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2541 เป็น 57,144.6 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2542 (ประธาน วุฒิพงษ์, 2541) ในขณะที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆเพิ่มขึ้นอย่างมากนัย และความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีนี้จึงต้องการบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนอบรมแต่จากงบประมาณที่ลดลง ทำให้การ สนับสนุนในการอบรมศึกษาต่อมีน้อย และสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการฝึกอบรมและการศึกษาต่อคือ ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา นโยบายการบริหารของผู้บังคับบัญชา จำนวนทุนที่อนุมัติ ให้ล้าศึกษาต่อ (อ่อนหวาน ชุติกิร, 2541) ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อบุคลากรและบรรยายการองค์การได้ เช่นกัน และเนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ของโรงพยาบาลเป็นบุคลากรพยาบาลยุ่งจะได้รับผล

กระบวนการนี้อย่างแน่นอน ซึ่งอาจมีผลต่อการแสดงความเป็นวิชาชีพของพยาบาลได้ รวมทั้งอาจมีผลต่อการรับรู้บรรยายองค์การໄได้

การศึกษารบรรยายองค์การที่ผ่านมาส่วนใหญ่พบว่าเป็นการศึกษารบรรยายองค์การ กับตัวแปรต่างๆ เช่น ความพึงพอใจ (สำนัก ไซยาห์ทองศรี, 2530; ชนิษฐา ฤลกฤญญา, 2539) พฤติกรรมของผู้นำ (เจนจันทร์ เดชปัน, 2533) โครงสร้างขององค์การ (Grigsby, 1991) ความผูกพันในงาน (เงนรา ลิทธิเรียมยุทธ์, 2541; Brown & Leigh, 1996) ผลการศึกษาพบว่า บรรยายองค์การมีความสัมพันธ์กับทุกตัวแปรที่กล่าวมา และบรรยายองค์การของโรงพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างบรรยายองค์การกับความเป็นวิชาชีพในการพยาบาลไม่พบว่ามีการศึกษามาก่อน แต่จะมีการศึกษาในองค์ประกอบอย่างเดียว即ตัวแปร เช่น จากการศึกษาของริชาร์ด บอสตรอม อูเทอร์และเชนิตซ์ (Rizzuto, Bostrom, Suter, & Chenitz, 1994) พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการวิจัยประการหนึ่งคือการสนับสนุนขององค์กร ส่วนการศึกษาของอุนิตร้า เวทุวนารักษ์ (2539) พบว่าการนำผลการวิจัยของพยาบาล วิชาชีพไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุประการหนึ่งคือองค์การหรือโรงพยาบาลมีปัจจัยสนับสนุนในด้านงบประมาณน้อย ขาดที่ปรึกษาก็ว่ากับการนำผลการวิจัยไปใช้ และการสนับสนุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางเทคโนโลยีต่างๆในการสืบค้นหาข้อมูล และการร่วมมือของบุคลากรในหน่วยงานยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้การศึกษาของจริราพร พรหมพิทักษ์กุลและคณะ (2541) ซึ่งพบว่าการใช้กระบวนการพยาบาลในหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์กับการนิเทศของหัวหน้าหอผู้ป่วย จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบอย่างในตัวแปรของทั้งบรรยายองค์การและความเป็นวิชาชีพมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นการแสดงพฤติกรรมความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพก็น่าจะมีความสัมพันธ์กับบรรยายองค์การ

การศึกษาถึงบรรยายองค์การในโรงพยาบาลทั่วไป ความเป็นวิชาชีพของพยาบาล วิชาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างบรรยายองค์การกับความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลทั่วไป เพจ 8 จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการที่จะวางแผนพัฒนาปรับปรุงบรรยายองค์การและส่งเสริมความเป็นวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารายการองค์การของโรงพยาบาลทั่วไป
2. เพื่อศึกษาความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไป
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยายการกับความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไป

คำถามที่ใช้ในการวิจัย

1. บรรยายการองค์การของโรงพยาบาลทั่วไปโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับใด
2. ความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไปโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับใด
3. บรรยายการองค์การของโรงพยาบาลทั่วไป มีความสัมพันธ์กับความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไปโดยรวมและรายด้านหรือไม่ และความสัมพันธ์เป็นไปในทางใด

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารายการองค์การ ความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ และหาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยายการองค์การกับความเป็นวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไปเขต 8 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2542 – เดือนมิถุนายน 2543

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บรรยายการองค์การ หมายถึง คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการสำคัญขององค์การ สิ่งแวดล้อมภายนอก บุคลากรและทรัพย์สินอื่น การจัดองค์การอย่างเป็นทางการ ระบบสังคมภายใน เทคโนโลยีขององค์การ และการรวมปัจจัยสำคัญ ซึ่งวัดได้โดยแบบสอบถามตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของโคตเตอร์ (Kotter, 1978)

ความเป็นวิชาชีพ หมายถึง การปฏิบัติตามของพยาบาล ที่แสดงออกถึงความเป็นวิชาชีพการพยาบาลที่ประเมินได้จากการตอบแบบสอบถามพฤติกรรมความเป็นวิชาชีพของพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ 8 ด้าน คือ ด้านทฤษฎี ด้านการให้บริการแก่ทุนชน ด้านการพัฒนาสมรรถนะของตนเองและการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการวิจัย ด้านการมีอิสระในการประกอบดุษฎี ด้านการมีส่วนร่วมกับองค์กรวิชาชีพ ด้านการเผยแพร่ผลงานและการสื่อสาร และ ด้านการยึดมั่นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยใช้แบบสอบถามของกัญญา โตท่าโรง (2541) ซึ่งคัดแปลงจากแบบสอบถามของมิลเลอร์ (Miller, 1988)

พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลที่ได้ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและductus ครรภ์ชั้นหนึ่งจากสภากาชาดไทย

โรงพยาบาลทั่วไปเขต 8 หมายถึง โรงพยาบาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองโรงพยาบาลภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีขนาด 150 – 500 เตียง ประกอบด้วย 6 โรงพยาบาลได้แก่ โรงพยาบาลกำแพงเพชร โรงพยาบาลแม่สอด โรงพยาบาลศรีสังวา โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โรงพยาบาลสุโขทัย และโรงพยาบาลอุทัยธานี